

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Batman ilinde kronikleşmiş yapısal işsizlik, kayıt dışı istihdam, mevsimlik tarım işçiliği, kadın emeğinin değersizleştirilmesi ve emekçilerin güvencesiz çalışma koşulları gibi çok boyutlu ekonomik ve sosyal sorunların nedenlerinin araştırılması, bu sorunların ortadan kaldırılması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi ve emek temelli adil kamu politikalarının geliştirilmesi amacıyla Anayasanın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince için Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim. 27/05/2025

Zeynep ODUNCU KUTEVİ

Batman Milletvekili

Batman, Türkiye'nin en genç nüfusuna sahip kentlerinden biri olmasına rağmen, uzun yıllardır derinleşerek devam eden yapısal işsizlik, yoksulluk, kayıt dışı istihdam, mevsimlik göç, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve güvencesiz çalışma biçimleri nedeniyle çok boyutlu bir emek ve toplumsal adalet krizinin odağında yer almaktadır. TÜİK ve bağımsız araştırma kuruluşlarının verilerine göre Batman, Türkiye genelinde işsizlik oranlarının en yüksek olduğu illerden biridir.

Kentteki istihdam politikaları, sanayi ve üretim altyapısının yetersizliği, kamu yatırımlarındaki bölgesel eşitsizlik ve teşvik sistemlerinin etkin işletilememesi nedeniyle, özellikle üniversite mezunu gençler başka illere göç etmekte, geri kalanlar ise çoğunlukla düşük ücretli, güvencesiz ve kayıt dışı işlerde çalışmaktadır. Bu durum yalnızca bireysel geçim sıkıntılarına değil, aynı zamanda kentin demografik ve sosyoekonomik yapısında kalıcı tahribatlara yol açmaktadır.

Batman'da mevsimlik tarım işçiliği, hem görünmeyen bir iç göç dalgasını hem de görünmeyen bir emek sömürsü biçimini temsil etmektedir. Her yıl on binlerce Batmanlı yurttaş, aileleriyle birlikte Adana, Mersin, Aydın, Ordu, Sakarya ve Düzce gibi illere göç ederek, sosyal güvenceden yoksun, sağlıksız ve insani olmayan koşullarda çalışmak zorunda kalmaktadır. Bu göçte kadınlar ve çocuklar önemli bir yer tutmakta; çocuk işçiliği, eğitimden kopuş ve sosyal

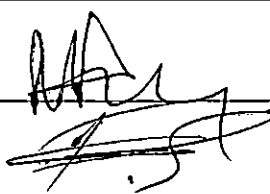
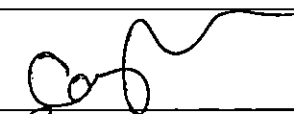
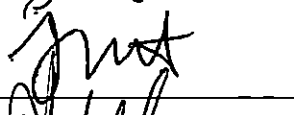
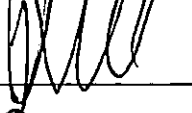
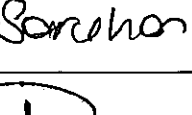
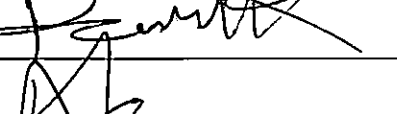
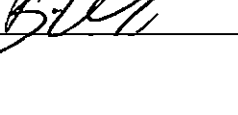
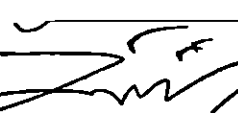
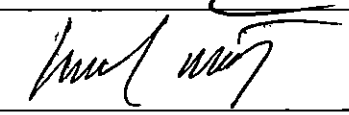
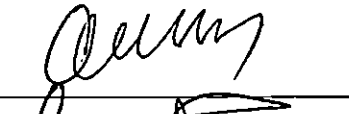
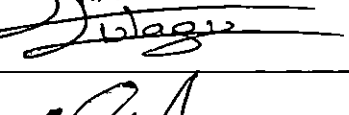
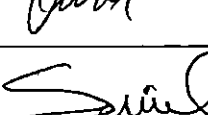
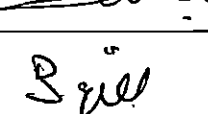
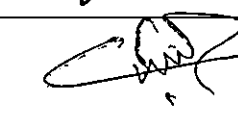
- dışlanma gibi zincirleme sorunlar üretmektedir. Mevsimlik tarım işçiliği alanındaki kamu denetimi eksikliği, yerel yönetimlerin destek yetersizliği ve merkezi hükümetin bu alana ilişkin özel politika geliştirmemesi, söz konusu krizleri kalıcılaştırmakta ve kuşaktan kuşağa aktarmaktadır.

Kentte sanayileşmenin sınırlı olduğu az sayıdaki alanlardan biri olan Batman Organize Sanayi Bölgesi'nde çalışan emekçiler, büyük oranda asgari ücretin altında maaşlarla, uzun mesai süreleriyle ve iş güvencesinden yoksun koşullarda çalışmaktadır. Sendikal örgütlenme üzerindeki baskılar, işten çıkarma tehditleri ve iş yerlerinde yaygınlaşan mobbing uygulamaları, çalışanların kolektif haklarını kullanmalarını engellemektedir. Aynı zamanda işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında yaşanan ciddi ihmaller, ölümcül kazalara ve kalıcı sakatlıklara neden olmakta; bu durum kamu denetimlerinin işlevsizliğini ve caydırıcılık eksikliğini gözler önüne sermektedir.

Batman'da kadın emeği özel olarak daha da görünmez kılınmakta ve değersizleştirilmektedir. Türkiye genelinde %34 civarında olan kadınların iş gücüne katılım oranı, Batman'da bu oranın yarısından daha azdır. Kadınların büyük bölümü ev içi görünmeyen emek, mevsimlik tarım işleri ve kayıt dışı alanlarda istihdam edilmektedir. Aynı zamanda kadınlar erkeklere oranla çok daha düşük ücret almakta, sosyal güvenceden yoksun kalmakta ve herhangi bir iş güvencesine sahip olamamaktadır. Devletin, kadın istihdamını artırmaya yönelik bölgesel eşitsizlikleri gözetken özel bir politika geliştirmemesi, kadınların ekonomik hayata erişimini engellemekte ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğini daha da derinleştirmektedir.

Tüm bu veriler Batman'da yaşanan emek krizinin yalnızca ekonomik göstergelerle açıklanamayacağını, aynı zamanda sınıfsal, toplumsal cinsiyet temelli ve bölgesel adaletsizliklerle iç içe geçmiş yapısal bir sorunlar yumağı olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye'de uygulanan merkezi kalkınma politikalarının eşitsizliği, Kürtlerin yoğun yaşadığı illere yönelik ayrımcı yatırım pratikleri ve kaynak dağıtımındaki adaletsizlikler, Batman gibi illeri yapısal yoksunluk, işsizlik ve toplumsal dışlanma döngüsüne mahkûm etmektedir.

Bu bağlamda, Batman'da yaşanan emek krizinin nedenlerinin bütün boyutlarıyla araştırılması, çözüm yollarının geliştirilmesi, emekçilerin hak ettiği onurlu çalışma koşullarının sağlanması ve hak temelli politikaların hayata geçirilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10			
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	